

sôniyâw-itasiwêwin 2024: kwayas ka-kitâpâtamihk

kwayas ka-kitâpâtamihk ôma sôniyâw-itasiwêwin 2024

wâskahikana ka-tîpinêhamihk

- mastaw ôma *askiy ka-oskihtâhk wâskahikana itasiwêwin* kahkiyaw ka-âpacihtâhk 250,000 oski-wâskahikana ispê 2031 ispahiki. êyako mîna ohci kânata masinahikana, osimâkanisihkânêwaskiy, êkwa atoskêwikamikwa.
- ka-osihtâ ôhi kâ-mâmawi-wîkihk mâna, ka-tâstapihk, ka-tâkwahêt \$15 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâtahtomitanaw anita ohci kâ-wî-osihtâhk ôhi kâ-mâmawi-wîkihk, ka-takwastâhk awiyak 131,000 oski-wâskahikana 2031-32 akimêci.
- ka-sipwêpitamihk kânata wâskahikanîkêwin, ôta kânata ka-mâmawi-kamâtohk ôhi kâ-wî-osihtâhk waskahikana ohci ôki tâwayihk kâ-sohkatoskêcik misiwê-askiy ôta. kânata osihtâwak ôhi sôniyaw ohci ka-âpatisit ita ôhi wâskahikana ka-osihtâhk kâ-piskêhtastahk askiya êkwa kîwêtinohk mîna.
- ka-takwâhêt awa sôniyâw \$400 mâwaci-kihci-mitâtahtomitanaw anita âsay ana kâ-âpit \$4 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâtahtomitanaw wâskahikanêhikêwin, âsay ita kâ-âpit êkota ohci ôhi 750,000 oski-wâskahikana kâ-wî-osihtâhk ôtê nîkân mitahtât askiy osâm ôhi 179 mâmawi-wîtpisowasinahikana ôcênâsa, kâ-piskîstâhk, êkwa kiwêtinohk isi.
- ôma mastaw \$1.5 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâtahtomitanaw kânata kâ-tipahamihk ita ka-wihkihk apow êkwa êkota ka-ohtinênânaw ita ka-wihkihk kânata.
- awa \$1 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâtahtomitanaw apow ohci ka-tipahamihk waskahikana ka-osihtahk wâskahikana êkwa ka-mîkihk wâskahikana ka-tîpinêhamihk ôhi pêyakwan anima nistwâw âsay kâ-kî-kosihtâhk âsay ispihk kâ-kî-tâstap-waskahikanîhêkêhk.
- ka-takwâhêt awa \$1.3 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâtahtomitanaw ohci *ka-kîwêhk: kânata ohci môya nânitaw kâ-wîkicik itasiwêwin* anima ohci ôki môya nânitaw kâ-kî-wîkicik êkwa kâ-mânikwêcik ôki.
- ka-takwâhêt awa ita kâ-wâskahikanîhêkêhk êkwa mîna wâskahikana ôhi kâ-tâpastahk êkwa \$6 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâtahtomitanaw ka-âpit ayiwak 10 askiy anita ohci kânata wâskahikanîhêkêwin.
- akâm-askiy mîna ohci ka-osihta ita ôma ohci waskahikanîhêkêwin êkwa mîna ôki wihtatoskêwak êkota ka-osihêcik ôma waskahikanîhêkêwin.
- ka-ahkam-atoskâtamihk ôma wâskahikanîhêkêwin nêhiyânâhk awa kâ-wî-takwâhêt \$918 mâwaci-kihci-mitâtahtomitanaw ôta niyâno-askiy ohci ôki iyiniwak, inôwit êkwa âpihtawikosîsân wâskahikanîhêkêwin êkwa ôcênâsa.
- ôma mîna kâ-kiskinwahamâsocik ka-osihtamâcik ita ka-wîkicik êkwa anima ka-ôtinamihk GST anita ôki kiskinwahamâkanak kâ-wîkicik.
- kwayas anima ka-astahk kâ-wî-nistam-atawihk wâskahikan anita \$35,000 isko \$60,000, ka-âpiyit wâskahikana ôhi ka-atâwêstamâsohk êkwa anita ka-âpatisit ana rrsp êkwa ka-âpacihtâhk isko \$25,000 ana mâna kâ-takwâhêt mâna sôniyâw kâ-ahêt mân kâ-atâwêstamâsohk.
- ayiwâk ôki oski-pimâtisak ohci kânata ka-tîpinêhâkik waskahikana ka-sohkastâhk ôma wâskahikanîhêkêwin ka-pakitinahkik 30 askiy ka-tipahâkik owaskahikanîwâwa.
- ka-osihtâ kotak oski-wiyasiwêwinis ohci kâ-tipahimihk ita ta-wîkihk ohci kâ-piskêhtastahk êkwa kîwêtinohk ka-kîcinâhohk ka-kaskihok ita ka-wîkihk, ka-miywâsik nawac, pakwâwiyak ohci.

ka-nîcipitamihk kâ-itakihtêk pimâtisiwin

- ayiwâk ka-osihtâ ôhi awâsisak ôki kâ-kanawêyimêcik ôta kânata êkwa môy mistahi ka-tipahamihk êkwa \$10 tahto-kîsikâw tahto-awâsis.
- ka-osihtâmâcik mîna kânata kâ-mâskisicik ôki ôta ôhi kâ-piskêtastêki êkwa kîwêtinohk êkwa ôki ka-wîcihikocik ôki ayiwâk 600,000 otatoskêwak kâ-mâskisicik.
- ka-osihtâ ôma kiskinwahamâtowikamikwa kâ-asamêcik ôki ôta ôhi kâ-piskêtastêki êkwa kîwêtinohk êkwa ê-miywâsinêyik mîciwin ayiwâk 400,000 awâsisak tahto-askiy.
- ka-pimohtâtamihk ôma mâmawi-miyo-pimâtisiwin pharmacare, kahkiyaw ayisiyiniw ka-tîpinêhak misiwêpahicikana êkwa mîna ôki kâ-sîwêyaspinêcik.
- ka-ahkam-atoskâtahkik ôma mîciwin môy ka-mistakiyihkêk, êkwa mîna kwayas ka-nâkatohkê môya kwanita ka-mistakêcikihk êkwa mîna môya kwanita ka-âsihpitamihk mîciwin mîna ka-miywâsik mîciwin ôta kânata.
- anima ka-ahkam atoskâtamihk môy kwanita ayiwâk ka-tipahamihk kikway, tâpiskôc anima môya mistahi kâ-sôniyâmihk kâ-tako-tipahikê êkwa mîna ôhi kotaka kâ-tipahikêtâsocik ôki pimihâkana, ka-wîcihâcik kânata ohci ayisiyiniwak ka-kanawêyimêcik osôniyâmowâwa.
- anima kwayas ka-astahk *sîwêpicikêw wiyasiwêwin* ka-miywâsinêyik ôta kânata ka-kihtwâm âpacihtâcik, ka-mîskoci-pahicik, âpô ka-kipahâkik mâmahâtâwi-âpacihcikana, sîwêpicikana, sîwêpicikanisa êkwa môya ka-tâtako-tipahikêhk.
- anima ka-âpacihtâ êkwa ka-tîpinêhamihk sôniyâwikamikwa êkwa môya kwanita ka-tâtakotipahikêhikawêyan \$10 mâna.
- ka-osihtâ ôhi ka-osihtamâsohk âpacihcikana, kânata ohci ayisiyiniwak ka-tîpinahâkik êkwa môy ka-mistakêyihkêyik.
- ka-takwastâhk ôma mîciwin ohci \$62.9 mâwaci-kihci-mitâhtomitanaw ayiwâk nisto askiy ka-wîcihikocik ôki ayisiyiniwak ôta kânata ka-âpacihtâcik ôta osôniyâmowâwa, ôki iyiniwak êkwa kaskitêwiyâsak , mîna ôki kotakak kâ-atoskâtâkik mîciwin.

ka-sôniyâkêstamâsohk ôtê nîkânohk

- kwayas ôma ka-astahk mamâhtâwi-âpacihcikana ka-ahêht \$2 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâhtomitanaw êkota ai mamâhtâwi-âpacihcikana êkwa ka-wîcihikocik kânata nanitonikêwak, kâ-oski-ohpinâkik, êkwa oski-atoskêwin kâ-ohpinâkik.
- aciyaw ka-pakitinahkik ôhi atoskêwina ka-masinahâkik kâ-mistinâcik sôniyâwa, mamâhtâwi-âpacihcikana, êkwa kahkiyaw kîkwaya ka-âpacihtâcik ôtê nîkânihk.
- ka-wîcihâcik okiskinwahamâkêwa êkwa kihci-okiskinwahamâkana kâ-nanitonikêcik, mîna iyiniw nanitonikêwak êkwa itê kâ-ohciyicik, ka-takwahêt sôniyâw êkota ohci ka-nanitonikê, kâ-kîcinâhohk êkwa kâ-ahkam-kiskinwahamâkosihk.
- ka-ôtênâmâcik ôki ôskâyak ohci iyiniw kiskinwahamâtowikamikwa, kihci-kiskinwahamâtowikamikwa, êkwa okihci-kiskinwahamâkanak ohci awa \$242.7 mâwaci-kihci-mitâhtomitanaw ôtê nîkân nisto askiya.
- ka-pakitinêht awa \$5 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâhtomitanaw iyiniw sôniyâw ka-âpacihtâcik ôki iyiniwak, mîna ka-âpacihtâcik ôhi kîkwaya mâna kâ-otinamihk êkwa pîwâpiskwa kâ-osihtâhk itê kâ-ocihcik êkwa ka-tîpîhtâkik êkwa ka-nisitohtâkik.
- ka-takwahêt awa \$93 kihtwâm-mâwaci-kihci-mitâhtomitanaw ana sôniyâw ka-takwahêt kâ-mâmawi-tipahikêhk, ôki nistam atiht, aniki kâ-kanâtanêyik, kâ-sihtoskâkik kânata atoskêwin, êkwa atoskêwin kâ-osihtâhk ôtê nîkânohk.

- mastaw ôma 10 ka-pâkwênamâhkêk ohci pîwâpiski-sêhkêpayisak ka-mâmawi-tipahikêhk ôta ôma kê-nitawiyimêht ôki ka-osihîcik ôki itowa sêhkêpayisak.
- ka-sihtoskamihk ôhi kê-kanâtâhki pimiya êkwa ka-takwastahk kê-kanâhk pimiya sôniyâw ka-kâtiniht, ka-tâstapêhk, êkwa ka-âpit ôtê nîkan nêwo askiy, isko 2029-30.